

משפן וגו', והיא ה' של היום הששי. ומשום זה, אף על גב שאומרים אין דורשים במרכבה ביחיד, חזר ואמר, אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו. שודאי באלה השלש דורשים במרכבה ביחיד, ובלא אלו השלש אינו יחיד שלו, וזהו סוד, שהקדוש ברוך הוא למעלה אחד עם שכנינו.

ובשהוא למטה במטטרו"ן בלי שכנינו, משתנה בו, ומשום זה אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום יש שתי רשות, ומשום כך אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבו, משום שמטטרו"ן הוא שני למלך, וכשהשכינה בלי בעלה, נקרא המלאך הזה משנה לה, ומשפנית, שלא יודעים בה החילות ומה שהיא גבירה. ובמה היא מתכסית? באותה שנקראת אמה.

וזהו שאמר הפתוח וכי ימכר איש את בתו לאמה. איש - זה הקדוש ברוך הוא, בתו - זו שכנינה, לאמה - בת זוגו של מטטרו"ן, שהיא מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, ששפחה רעה היא אמה של ערב רב, ומשום אותה שפחה רעה וכן לא מכירים אותה, היא מכסה בעבד שלה כמו הנשמה לגוף.

ובגלות הראשונה שלא חזרה למלכותה בת המלך ולא יצאה מאותו הגוף, לא יצאה חפשית, ובגולה נאמר בהם עבדים היינו לפרעה במצרים, משום שהיו פחת רשות אותו עבד, ומשום זה אמר פרעה במקום הזה, לא ידעתי את יהוה, וגם את ישראל לא אשלח, ומשום זה יצאו במנוסה פעבד שאין לו כתב שחרור וברח מאדונו. אבל בגולה האחרונה לא

ואיהי ה' דיום הששי, ובגין דא אף על גב דאמרינן אין דורשין במרכבה ביחיד, חזר ואמר אלא אם פן היה חכם ומבין מדעתו, דודאי באלין תלת דורשין במרכבה ביחיד, ובלא אלין תלת לאו איהו יחודא דיליה, ודא איהו רזא, דאיהו קודשא בריך הוא לעילא חד בשכינתיה.

וכד איהו לתתא במטטרו"ן בלא שכנינתיה, אשתני ביה, ובגין דא אמר אלישע אחר, שמא חס ושלום שתי רשויות יש, ובגין דא אמר אל תמירני בו, כי שמי בקרבו, בגין דמטטרו"ן איהו שני למלך, וכד איהו שכנינתא בלא בעלה, אתקרי האי מלאך משנה לה, ואשתניאת דלא אשתמודעין בה חילין, ומה דאיהי מטרוניתא, ובמאי היא מתכסיא, בההיא דאתקריאת אמה.

ודא הוא דאמר קרא (שמות כא יג) וכי ימכור איש את בתו לאמה, איש דא קודשא בריך הוא, בתו דא שכנינתא, לאמה בת זוגיה דמטטרו"ן, דאיהי מיטטרו"ן בתוספת יו"ד, דשפחה בישא היא אמה דערב רב, ובגין דההיא שפחה בישא ובנהא לא אשתמודעין בה, איהי מתכסיא בעבדא דילה, פנשמתא בגופא.

ובגלותא קדמאה דלא חזרת למלכותהא ברתא דמלפא, ולא נפקת מההוא גופא, לא נפקת חפשית, ובגינהא אתמר בהון, עבדים היינו לפרעה במצרים בגין דהוה תחות רשו דההוא עבד, ובגין דא אמר פרעה בהאי אתר לא ידעתי את יי', וגם את ישראל לא אשלח (שמות ה ב), ובגין דא נפקו במנוסה, פעבדא דלית ליה כתב חירו וברח מרבוניה. אבל בפורקנא בתראה לא נפקת ברתא,